

महाराष्ट्र

शासन

महाराष्ट्र राज्य कौशल्य, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण मंडळ

४ था मजला, शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था, मुलुंड, बाळासाहेब ठाकूरवाडी, मिठागर रोड, मुलुंड (पूर्व), मुंबई ४०० ०८१

Website - www.msbsvet.edu.in

Email - secretary@msbsde.edu.in

दुरध्वनी क्र. ०८६५५९४४८५१/५२/५३/५४

परिपत्रक

पत्र क्र. का.क्र.०१/मान्यता/२०२३/१९३३

दिनांक १८.०१.२०२३

विषय: महाराष्ट्र राज्य व्यवसाय प्रशिक्षण परिषदेस संलग्नीत संस्थांना स्वयंअर्थसहाय्यित तत्त्वावर प्रशिक्षण कार्यक्रम आयोजित करण्यास मान्यता देणेबाबत...

संदर्भ:

१. महाराष्ट्र शासन राजपत्र, असाधारण भाग चार, दि.२०.१.२०२२, महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक-९, महाराष्ट्र राज्य कौशल्य, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण मंडळ अधिनियम, २०२१
२. शिक्षण व रोजगार विभाग शासन निर्णय क्र.टीसीए-२२७९/१५९९४५/ (५८)/टीई-४, दि.२५.०९.१९८४
३. कौशल्य विकास व उद्योजकता व विभाग, शासन निर्णय क्र. आयटीआय- २०१४/प्र.क्र.१४८/व्यशि-३, दि.१८.०१.२०१७
४. कौशल्य विकास व उद्योजकता विभाग, शासन निर्णय क्र. कौविउ- २०१७/प्र.क्र.२३७/अभियान-१, दि.२६.१२.२०१७
५. कौशल्य विकास व उद्योजकता विभाग, शासन निर्णय क्र. व्हीओसी- २०२०/प्र.क्र.११/कौशल्य-२, दि.१६.०२.२०२२

१. संदर्भीय अधिनियम क्र.०१ अन्वये राष्ट्रीय कौशल्य अर्हता आराखड्यानुसार कौशल्य, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण आणि उद्योजकता शिक्षण व महाराष्ट्र राज्यातील इतर कौशल्य पाठ्यक्रम यांच्याशी संबंधित असणाऱ्या बाबींचे नियमन करण्यासाठी आणि तत्संबंधित किंवा तदानुषंगिक इतर बाबींसाठी महाराष्ट्र राज्य व्यवसाय शिक्षण परीक्षा मंडळाचे रुपांतरण करून महाराष्ट्र राज्य कौशल्य, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण मंडळ स्थापन करण्यासाठी व विधीसंस्थापित करण्यासाठी अधिनियम, २०२१ निर्गमित करण्यात आला आहे.
२. राष्ट्रीय पातळीवर राष्ट्रीय व्यवसाय प्रशिक्षण परिषदेची (NCVT) स्थापना करण्यात आली आहे. त्याच धर्तीवर राज्यात संदर्भीय शासन निर्णय क्र.०२ अन्वये महाराष्ट्र राज्य व्यवसाय प्रशिक्षण परिषदेची (MSCVT) स्थापना करण्यात आली होती.
३. प्रशिक्षण महासंचालनालय, नवी दिल्ली यांच्या निर्देशानुसार संदर्भीय शासन निर्णय क्र.०३ अन्वये महाराष्ट्र राज्य व्यवसाय प्रशिक्षण परिषदेची (MSCVT) सोसायटी

रजिस्ट्रेशन ॲक्ट १८६० अंतर्गत स्थापना करण्यास मान्यता देण्यात आली होती. त्यानुषंगाने सोसायटी रजिस्ट्रेशन ॲक्ट १८६० अंतर्गत दि.२९.०३.२०१७ रोजी सहाय्यक संस्था निबंधक, बृहन्मुंबई विभाग, मुंबई यांचेकडे नोंदणी करण्यात आली होती.

४. संदर्भीय शासन निर्णय क्र.०४ अन्वये महाराष्ट्र राज्य व्यवसाय प्रशिक्षण परिषदेची कार्ये व कार्यपद्धती निर्धारित करण्यात आले आहेत. त्यानुषंगाने प्रत्यक्ष निरीक्षण व निर्देशीत मानकांची पूतर्ता करणाऱ्या कौशल्य प्रशिक्षण संस्थांना (Vocational Training Institute - VTI) संलग्नता प्रदान करण्यात येत असे. तसेच, राज्यात इतर सक्षम प्राधिकरणांद्वारे मान्यता/ संलग्नता प्रदान करण्यात आलेल्या संस्थांना समकक्ष अभ्यासक्रम/ अभ्यासगटांत प्रशिक्षण देण्याकरीता सदर संस्थांना ग्रीन चॅनेलद्वारे परिषदेची मान्यता/ संलग्नता देण्याबाबतची कार्यपद्धती निर्धारित आहे.
५. परिषदेने संलग्नता दिलेल्या संस्थांची महाराष्ट्र राज्य कौशल्य विकास सोसायटी यांच्या संकेतस्थळावर नोंदणी करण्यात येत असे. सोसायटीद्वारे विविध योजनेंतर्गत उपलब्ध निधीच्या मर्यादेत संलग्नीत संस्थांना मान्यता दिलेल्या अभ्यासक्रमात प्रशिक्षण तुकडी मंजूर करण्यात येत असते.
६. संदर्भीय शासन निर्णय क्र.०५ अन्वये महाराष्ट्र राज्य व्यवसाय प्रशिक्षण परिषद ही संस्था महाराष्ट्र राज्य कौशल्य, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण मंडळात विलिन करण्यात आली आहे. सबब, परिषदेची निर्धारित कार्ये मंडळाद्वारे अंमलात आणणे क्रमप्राप्त आहे.
७. सद्यस्थितीत मंडळाच्या सहा महिने, एक वर्ष व दोन वर्ष कालवधीच्या साधारणतः ३६५ अभ्यासक्रमात मंडळाशी संलग्नीत १२६५ संस्थांमार्फत स्वयंअर्थसहाय्यित तत्त्वावर प्रशिक्षण कार्यक्रम राबविण्यात येत आहे.
८. महाराष्ट्र राज्य व्यवसाय प्रशिक्षण परिषद व महाराष्ट्र राज्य कौशल्य विकास सोसायटी यांनी संलग्नता दिलेल्या काही संस्था त्यांना मान्यता दिलेल्या अभ्यासक्रमांत स्वयंअर्थसहाय्यित तत्त्वावर प्रशिक्षण कार्यक्रम राबविण्यास इच्छुक असल्याचे निदर्शनास येत आहे. अशा संलग्नीत संस्थांना त्यांना मान्यता दिलेल्या अभ्यासक्रमात स्वयंअर्थसहाय्यित तत्त्वावर प्रशिक्षण कार्यक्रम राबविण्यास मान्यता दिल्यास उपलब्ध प्रशिक्षण सुविधांचा पूर्णपणे वापर करणे व अधिकाधिक युवक युवतींना प्रशिक्षण देणे शक्य आहे.
९. सबब, महाराष्ट्र राज्य व्यवसाय प्रशिक्षण परिषद व महाराष्ट्र राज्य कौशल्य विकास सोसायटी यांना संलग्नीत संस्थांना स्वयंअर्थसहाय्यित तत्त्वावर प्रशिक्षण कार्यक्रम राबविण्यास मान्यता देण्यात येत आहे. स्वयंअर्थसहाय्यित तत्त्वावर प्रशिक्षण कार्यक्रम राबविण्यासाठी खालील प्रमाणे कार्यपद्धती अवलंबविण्यात यावी.
 - ९.१. महाराष्ट्र राज्य व्यवसाय प्रशिक्षण परिषद व महाराष्ट्र राज्य कौशल्य विकास सोसायटी यांनी संलग्नता दिलेल्या संस्था स्वयंअर्थसहाय्यित तत्त्वावर प्रशिक्षण कार्यक्रम राबविण्यास इच्छुक असल्यास त्यांनी मंडळाच्या

- संकेतस्थळावर संस्था नोंदणी पूर्ण करण्याकरीता मंडळाच्या हेल्पलाइन क्रमांक ९३२१२३५३२१ वर संपर्क करावा.
- ९.२. सद्यस्थितीत NCVT-MES योजना बंद झाल्याने व त्यांतर्गत तयार केलेल्या अभ्यासक्रमांना NSQF दर्जा प्राप्त नसल्याने ज्या संस्थांना यापूर्वीच्या NCVT-MES अंतर्गत अभ्यासक्रमास मान्यता देण्यात आली आहे, त्यांना Sector Skill Council यांनी निर्गमित केलेला व NSQF दर्जा प्राप्त समकक्ष अभ्यासक्रमात प्रशिक्षण कार्यक्रम राबविण्यास मान्यता देण्यात येईल.
- ९.३. मंडळाद्वारे इच्छुक संस्थांची नोंदणी पूर्ण करून त्यांना Password उपलब्ध करून देण्यात येईल.
- ९.४. संलग्नीत संस्थांनी मंडळाच्या ऑनलाईन प्रणालीद्वारे पात्र उमेदवारांची प्रवेश प्रक्रिया पूर्ण करावी.
- ९.५. प्रशिक्षण दरम्यान प्रवेशीत उमेदवारांची हजेरी Biometric पद्धतीने घेण्यात यावी.
- ९.६. प्रशिक्षण पूर्ण होण्याअगोदर Assessment Request Form मंडळाला सादर करावा.
- ९.७. मंडळाद्वारे प्रशिक्षण पूर्ण केलेल्या प्रशिक्षणार्थ्यांची कौशल्य चाचणी घेण्यात येईल व उत्तीर्ण प्रशिक्षणार्थ्यांना मंडळाद्वारे प्रमाणपत्र निर्गमित करण्यात येईल.
- ९.८. ज्या संस्थांना मान्यता प्राप्त होऊन ०३ वर्षांपेक्षा अधिक कालावधी झालेला आहे अशा सर्व संस्थांना दि. ३१.०७.२०२३ पूर्वी संलग्नता नूतनीकरणासाठी अर्ज करणे आवश्यक राहिल.
१०. उपरोक्त कार्यवाही संबंधी सविस्तर प्रमाणित कार्यपद्धती यथावकाश निर्गमित करण्यात येईल. संस्थांनी मंडळाचे संकेतस्थळ <https://msbsvet.edu.in> ला भेट द्यावी.

(योगेश सुरेश पाटील)
संचालक

प्रत: माहितीसाठी

१. मा. प्रधान सचिव, कौशल्य, रोजगार, उद्योजकता व नाविन्यता विभाग, मुंबई ३२
२. मा. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य कौशल्य विकास सोसायटी, मुंबई ०१
३. मा. संचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई ०१

प्रत: माहिती व पुढील कार्यवाहीसाठी

१. मा. अभियान समन्वयक, महाराष्ट्र राज्य कौशल्य विकास सोसायटी, मुंबई ०१ यांना सदर परिपत्रक सोसायटीच्या संकेतस्थळावर प्रकाशित करण्याची विनंती करण्यात येत आहे.

२. सहसंचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण, प्रादेशिक कार्यालय
३. उपायुक्त, कौशल्य विकास, रोजगार व उद्योजकता, प्रादेशिक कार्यालय
४. जिल्हा व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण अधिकारी कार्यालय
५. सहाय्य आयुक्त, कौशल्य विकास, रोजगार व उद्योजकता, जिल्हा कार्यालय
६. संगणक विभाग (मंडळाच्या संकेतस्थळावर प्रसिद्ध करणेकरिता)
७. निवडनस्ती